

Katedra trestního práva

Posudek oponenta na rigorózní práci Mgr. Evy Rejchrtové „Odvolání v trestním řízení“

Předložená rigorózní práce obsahuje 116 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, pěti kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je poměrně obsáhlý a odpovídá tématu práce. Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku, která není častým tématem kvalifikačních prací, a to pro svoji teoretickou náročnost i praktickou rozmanitost problémů. Z tohoto hlediska je zpracování zvoleného tématu aktuální a žádoucí. Metody odborné a vědecké práce, které autorka použila, jsou odpovídající.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve věnuje pohledu na historický vývoj trestního procesu na našem území. Klíčové změny právní úpravy a její obecné vývojové tendence jsou autorkou postiženy velmi dobře.

Následující kapitola práce se zabývá uplatněním základních zásad trestního řízení v odvolacím řízení a specifickými principy odvolacího řízení samotného. Za velmi zdařilý a pečlivě zpracovaný považují zejména rozbor principů apelace, kasace a revize v odvolacím řízení, které jsou pro zhodnocení podstaty opravného řízení zcela klíčové. S autorkou lze souhlasit v tom, že novelizace trestního řádu z roku 2001 neodstranila z odvolacího řízení revizní princip zcela, jak se často tvrdí (tzv. princip vázanosti), ale výrazně jej omezila (srov. § 254 odst. 1, 2 a 3 tr. řádu), a to ještě více, než byl tzv. osobně omezený revizní princip (nikoliv tedy úplný revizní princip) v předcházející právní úpravě. Výhody a nevýhody principů kasace a apelace (v jejich čisté podobě) jsou charakterizovány správně.

Další poměrně stručná kapitola práce je věnována obecným výkladům o přezkumném řízení vůbec a o řádných a mimořádných opravných prostředcích zvláště.

Jádrem práce je evidentně kapitola pátá, ve které autorka analyzuje institut odvolání dle stávající právní úpravy českého trestního procesu. Výklad a rozbor je zpracován velmi podrobně, pečlivě a systematicky. Autorka se kromě zákonné úpravy opírá o odbornou literaturu a o judikaturu. Záslužně se nevyhýbá ani některým diskusním otázkám, jako je například odvolání poškozeného proti odkazujícímu výroku v případě zproštění; důsledky doručování do datových schránek; odstranění vad odvolání po uplynutí soudem stanovené lhůty avšak před rozhodováním odvolacího soudu; uplatnění nových skutečností a důkazů až ve veřejném zasedání o odvolání aj. S názory a stanovisky, které zde autorka vyslovuje, lze souhlasit.

Poslední kapitola práce poskytuje komparaci stávající české úpravy odvolání v trestním právu procesním s úpravou slovenskou. Toto srovnání je vhodné, protože obě právní úpravy mají společné kořeny až do rozpadu společného státu, přičemž zatímco v České republice zůstává původní úprava s četnými novelami, ve Slovenské republice byl v roce 2005 přijat nový trestně procesní předpis, nicméně se ukazuje, že česká úprava se od původní úpravy „federální“ vzdálila postupnými novelami mnohem více, než rekodifikace slovenská.

V závěru své práce autorka shrnuje poznatky, názory a závěry, ke kterým ve své práci dospěla. Kladně hodnotí další oslabení revizního principu a posílení principu apelačního. Kritizuje možnost uvádění nových důkazů a skutečností až ve veřejném zasedání.

Celkově lze předloženou práci hodnotit jako velmi zdařilou. Autorka prokázala skutečně hlubokou znalost právní úpravy a jejího odrazu v odborné literatuře a v judikatuře, včetně nálezů Ústavního soudu ČR., jakož i znalost aplikačních problémů, které se v praktické činnosti orgánů činných v trestním řízení vyskytují. Kladem práce je rovněž pečlivost a systematickosti zpracování analyzované materie.

Předložená práce po obsahové i po formální stránce splňuje všechny požadavky, které jsou na rigorózní práci kladeny, a tedy je zcela způsobilým podkladem pro obhajobu.

Při ústní obhajobě by autorka mohla vyjádřit svůj názor na otázku, zda pro obhájce, který byl obžalovanému ustanoven pro odstranění vad odvolání (resp. pro řádné odůvodnění odvolání) podle § 251 odst. 2 tr. řádu, je reálné dodržení pětidenní lhůty podle § 251 odst. 1 tr. řádu, resp. zda délka této lhůty je vůbec smysluplná.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě rigorózní práce a po úspěšném složení ústní rigorózní zkoušky byla Mgr. Evě Rejchrtové udělen titul doktora práv.

V Praze dne 30.4.2015

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent